

Briuselis, 2020 05 20
COM(2020) 501 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

**dėl 2020 m. Belgijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m.
Belgijos stabilumo programos**

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2020 m. Belgijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2020 m. Belgijos stabilumo programos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo strategiją, kuria pradedamas 2020 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2019 m. gruodžio 17 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Belgija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos;
- (2) 2020 m. vasario 26 d. paskelbta 2020 m. Belgijos ataskaita². Joje įvertinta Belgijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas³, veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas, ir Belgijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija COVID-19 protrūkį oficialiai paskelbė pasauline pandemija. Dėl pandemijos piliečiai, visuomenė ir ekonomika

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

² SWD(2020) 500 *final*.

³ OL C 301, 2019 9 5, p. 117.

pateko į ekstremalią didelio pavojaus visuomenės sveikatai situaciją. Ji kelia didžiulį spaudimą nacionalinėms sveikatos sistemoms, trikdo pasaulines tiekimo grandines, kelia finansų rinkų nestabilumą, lemia vartotojų paklausos sukrėtimus ir neigiamai veikia įvairius sektorius. Ji kelia grėsmę žmonių darbo vietoms, jų pajamoms ir įmonių verslui. Jos sukeltas didelis ekonominis sukrėtimas jau turi skaudžių pasekmių Europos Sąjungoje. 2020 m. kovo 13 d. Komisija priėmė komunikatą⁴, kuriuo raginama užtikrinti suderintą ekonominį atsaką į krizę, įtraukiant visus nacionalinio ir Sąjungos lygmens suinteresuotuosius subjektus;

- (4) kelios valstybės narės paskelbė nepaprastąją padėtį arba ėmėsi neatidėliotinių priemonių. Visos neatidėliotinos priemonės turėtų būti griežtai proporcingos, būtinos, ribotos trukmės ir atitikti Europos bei tarptautinius standartus. Joms turėtų būti taikoma demokratinė priežiūra ir nepriklausoma teisminė peržiūra;
- (5) 2020 m. kovo 20 d. Komisija priėmė komunikatą dėl Stabilumo ir augimo pakto nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo⁵. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 1 dalyje, 6 straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 1 dalyje bei 10 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje bei 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą išlygą sudaromos palankesnės sąlygos koordinuoti biudžeto politiką esant dideliame ekonomikos nuosmukiui. Komunikate Komisija pritarė Tarybos nuomonei, kad, atsižvelgiant į numatomą didelį ekonomikos nuosmukį dėl COVID-19 protrūkio, dabartinės sąlygos leidžia pradėti taikyti šią išlygą. 2020 m. kovo 23 d. valstybių narių finansų ministrai pritarė Komisijos vertinimui. Pradėjus taikyti bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą leidžiama laikinai nukrypti nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslui pasiekti numatyto koregavimo plano, jei tai nekeltų pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutiniu laikotarpiu. Kalbant apie korekcinę dalį, Taryba taip pat gali, remdamasi Komisijos rekomendacija, priimti patikslintą fiskalinę trajektoriją. Taikant bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą Stabilumo ir augimo pakto procedūros nestabdamos. Ji suteikia galimybę valstybėms narėms nukrypti nuo paprastai taikomų biudžetinių reikalavimų, o Komisijai ir Tarybai – imtis būtinų politikos koordinavimo priemonių laikantis Pakto;
- (6) siekiant apriboti ir kontroliuoti pandemijos plitimą, padidinti nacionalinių sveikatos sistemų atsparumą, verslui bei namų ūkiams teikiamos paramos priemonėmis sušvelninti socioekonominis padarinius ir užtikrinti adekvačias sveikatos ir saugos sąlygas darbo vietoje, kad būtų galima atnaujinti ekonominę veiklą, reikia nuolatinių veiksmų. Kad paremtų valstybių narių pastangas tose srityse, ES turėtų visapusiškai išnaudoti įvairias turimas priemones. Be to, valstybės narės ir Sąjunga turėtų bendradarbiaudamos rengti priemones, kurios yra būtinos, kad galėtume grįžti prie įprasto savo visuomenės ir ekonomikos funkcionavimo ir tvaraus augimo, įtraukdamos, *inter alia*, žaliąją pertvarką bei skaitmeninę transformaciją ir naudodamosi visa krizės metu įgyta patirtimi;
- (7) dėl COVID-19 krizės išryškėjo bendrosios rinkos gebėjimas lanksčiai prisitaikyti prie išskirtinių aplinkybių. Vis dėlto siekiant užtikrinti greitą ir sklandų perėjimą prie atsigavimo etapo ir laisvo prekių, paslaugų bei darbuotojų judėjimo, išskirtines priemones, neleidžiančias įprastai veikti bendrajai rinkai, būtina panaikinti, kai tik jos bus nebebūtinos. Dabartinė krizė parodė, kad sveikatos sektoriuje reikia pasirengimo krizėms planų, visų pirma apimančių geresnes pirkimo strategijas, diversifikuotas

⁴ COM(2020) 112 *final*.

⁵ COM(2020) 123 *final*.

tiekimu grandines ir strateginius būtiniausių prekių rezervus. Jie yra esminiai platesnių pasirengimo krizėms planų rengimo elementai;

- (8) Sąjungos teisės aktų leidėjas jau iš dalies pakeitė atitinkamas reguliavimo sistemas⁶, kad visus nenaudojamus Europos struktūrinių ir investicijų fondų išteklius valstybės narės galėtų sutelkti išskirtiniam COVID-19 pandemijos poveikiui švelninti. Tais pakeitimais bus suteikta papildomų lankstumo galimybių ir nustatytos supaprastintos ir racionalizuotos procedūros. Siekiant sumažinti pinigų srautų sunkumus, valstybėms narėms taip pat suteikta galimybė 2020–2021 finansiniais metais pasinaudoti 100 % bendru finansavimu iš Sąjungos biudžeto. Belgija raginama visapusiškai pasinaudoti tomis galimybėmis, kad padėtų asmenims ir sektoriams, kuriuos šie iššūkiai paveikė labiausiai;
- (9) dėl skirtingų specializacijos modelių tikėtina, kad skirtinguose regionuose socioekonominiai pandemijos padariniai bus nevienodi. Todėl kyla didelė rizika, kad tarpregioniniai skirtumai ir skirtumai pačiuose regionuose Belgijoje didės. Atsižvelgiant į riziką, kad laikinai sutriks valstybių narių tarpusavio konvergencijos procesas, dabartinėmis aplinkybėmis reikia tikslinių atsakomųjų politikos priemonių;
- (10) 2020 m. balandžio 30 d. Belgija pateikė 2020 m. nacionalinę reformų programą ir 2020 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (11) šiuo metu Belgijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė;
- (12) 2018 m. liepos 13 d. Taryba rekomendavo Belgijai užtikrinti, kad 2019 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų⁷ nominalus augimas neviršytų 1,8 %, o tai atitiktų 0,6 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Kadangi įvertinus padėtį Belgija atitiko reikalavimus, kad pagal struktūrinių reformų išlygą jai būtų galima leisti laikinai nukrypti 0,5 % BVP, 2019 m. reikalaujamas struktūrinis koregavimas sumažintas iki 0,1 % BVP, o tai atitiko grynujų pirminių išlaidų nominalų augimą, kuris 2019 m. neviršijo 2,8 %. Remiantis Komisijos bendru įvertinimu akivaizdu, kad 2019 m., taip pat 2018 ir 2019 m. (vertinant kartu) bus labai nukrypta nuo rekomenduojamo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. Tai svarbus veiksnys Komisijos pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį parengtame pranešime, kuriame vertinama, kaip Belgija 2019 m. laikėsi skolos kriterijaus;
- (13) 2020 m. stabilumo programoje vyriausybė numato, kad nominalusis balansas nuo 2019 m. buvusio 1,9 % BVP deficito blogės ir 2020 m. virs 7,5 % BVP deficitu. Pagal 2020 m. stabilumo programą numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos ir BVP

⁶ 2020 m. kovo 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/460, kuriuo dėl konkrečių priemonių investicijoms į valstybių narių sveikatos priežiūros sistemas ir kitus jų ekonomikos sektorius sutelkti reaguojant į COVID-19 protrūkį iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 508/2014 (Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva) (OL L 99, 2020 3 31, p. 5) ir 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/558, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1301/2013 ir (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, kuriomis sudaromos išskirtinės lanksčios sąlygos naudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas reaguojant į COVID-19 protrūkį (OL L 130, 2020 4 24, p. 1).

⁷ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos atėmus palūkanų išlaidas, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas išlaidas Sąjungos programoms ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per ketverių metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės pajamų priemonės arba teisės aktais nustatytas pajamų didėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos.

santykis, 2019 m. sumažėjęs iki 98,6 % BVP, 2020 m. išaugs iki maždaug 115 % BVP. Makroekonominę ir fiskalinę perspektyvą veikia didelis neapibrėžtumas dėl COVID-19 pandemijos;

- (14) reaguodama į COVID-19 pandemiją ir laikydamosi suderinto Sąjungos požiūrio, Belgija ėmėsi biudžetinių priemonių, kad padidintų sveikatos sistemos pajėgumą, suvaldytų pandemiją ir suteiktų pagalbą labiausiai nukentėjusiems asmenims ir sektoriams. Pagal 2020 m. stabilumo programą tos biudžeto priemonės sudaro 2,3 % BVP. Tarp šių priemonių – federalinė laikina nedarbo išmokų schema, savarankiškai dirbantiems asmenims skirta pajamas pakeičianti išmoka, federalinė nuostata dėl su krize susijusių išlaidų, įvairios regioninės išmokos įmonėms ir sektorinės subsidijos. Atsižvelgus į nevienodą išlaidų dėl automatinių stabilizavimo priemonių vertinimą, deficitą didinančių priemonių dydis maždaug atitinka Komisijos skaičiavimus. Be to, Belgija paskelbė apie priemones, kurios, nors ir nedaro tiesioginio poveikio biudžetui, padės palaikyti įmonių likvidumą. Tos priemonės yra susijusios tiek su federalinėmis, tiek su regioninėmis paskolų garantijomis įmonėms bei savarankiškai dirbantiems asmenims ir pagal 2020 m. stabilumo programą sudaro 11,8 % BVP. Taip pat taikomas mokesčių, visų pirma gyventojų pajamų mokesčio ir įmonių pelno mokesčio, taip pat socialinių įmokų atidėjimas, tačiau 2020 m. stabilumo programoje šio atidėjimo dydis nenurodytas. Apskritai priemonės, kurių ėmėsi Belgija, atitinka Komisijos komunikate „Suderintas ekonominis atsakas į COVID-19 protrūkį“ išdėstytas gaires. Visiškas tų priemonių įgyvendinimas, o vėliau, kai leis ekonominės sąlygos, fiskalinės politikos perorientavimas siekiant užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę padės išsaugoti fiskalinį tvarumą vidutiniu laikotarpiu;
- (15) remiantis Komisijos 2020 m. pavasario prognoze, grindžiama nesikeičiančios politikos scenarijumi, Belgijos valdžios sektoriaus balansas bus –8,9 % BVP 2020 m. ir –4,2 % BVP 2021 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis 2020 m. sieks 113,8 % BVP;
- (16) kadangi 2019 m. Belgija nesilaikė skolos taisyklės ir numatoma, kad 2020 m. nesilaikys 3 % BVP deficito ribos, 2020 m. gegužės 20 d. Komisija pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį parengė pranešimą. Apskritai, analizė rodo, kad Sutartyje ir Reglamente (EB) Nr. 1467/1997 nustatytų deficito ir skolos kriterijų nesilaikoma;
- (17) reaguodamos į COVID-19 pandemijos protrūkį Belgijos valdžios institucijos priėmė išsamų priemonių rinkinį socialiniam ir ekonominiam staigaus ekonomikos nuosmukio poveikiui mažinti. Įgyvendinama 50 mlrd. EUR garantijų sistema, pagal kurią teikiamos naujos trumpalaikės paskolos gyvybingoms įmonėms. Regionai ir bendruomenės taip pat siūlo garantijas tarpinėms ir įprastoms verslo paskoloms, likvidumo paramą įmonėms, teikiamą tiesioginėmis paskolomis, ir finansinės paramos priemones labiausiai nuo krizės nukentėjusioms įmonėms. Jau egzistuojančių hipotekos ir verslo paskolų gražinimas gali būti pratęstas. Labai nukentėjusioms įmonėms taikomas laikinas bankroto procedūrų moratoriumas. Siekiant paskatinti daugiau darbuotojų išlaikyti darbo vietą arba vėl pradėti dirbti, kad būtų išsaugotas veiklos tęstinumas, pradėtos taikyti įvairios paskatos. Socialinio draudimo įmokos ir mokesčiai, kaip antai pridėtinės vertės mokesčiai, pelno ir gyventojų pajamų mokesčiai, gali būti atidedami arba kai kuriais atvejais apskritai netaikomi. Federalinė vyriausybė dėl *force majeure* parengė laikiną nedarbo schemą, kuria gali pasinaudoti nuo krizės nukentėjusios įmonės ir pagal kurią mokamos didesnės išmokos. Savarankiškai dirbantiems asmenims, kurių veikla nutraukta bent septynias dienas iš eilės, mokama mėnesinė pajamas pakeičianti išmoka. Proporcingas nedarbo išmokų mažinimas laikinai įšaldytas. Be to, federalinė vyriausybė rengia papildomas įmonių nemokumo

prevencijos priemonės, tokias kaip atleidimas nuo įmonių pelno ir gyventojų pajamų mokesčių 2020 fiskaliniiais metais;

- (18) skubią sveikatos priežiūrą ligoninėse teikianti Belgijos sveikatos priežiūros sistema funkcionuoja gerai. Vis dėlto COVID-19 protrūkis išryškino keliais aspektais nepakankamą sveikatos priežiūros sistemos atsparumą įvykus didelei visuomenės sveikatos krizei. Paaiškėjo, kad Belgijoje susidarė struktūrinis sveikatos srities darbuotojų trūkumas, kurį reikia šalinti. Artimiausiu metu svarbiausia bus užtikrinti pakankamą aprūpinimą ypatingos svarbos medicinos reikmenimis, įskaitant visų pirma asmenines apsaugos priemones sveikatos srities darbuotojams ir kitų artimą kontaktą turinčių profesijų atstovams. Siekiant veiksmingai kontroliuoti visuomenės sveikatos krizę, kaip antai COVID-19 pandemiją, trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu svarbus vaidmuo teks visuomenės sveikatos priežiūros strategijai, visapusiškai suderintai su prevencijos ir ilgalaikės priežiūros politikos kryptimis. Svarbią funkciją šiame kontekste atlieka sklandus ministerijų konferencijos susitarimo dėl visuomenės sveikatos priežiūros, pagal kurį ligoninių personalas ir infrastruktūra (federalinės kompetencijos sritis) gali būti naudojami ilgalaikės priežiūros įstaigose (bendruomenės kompetencijos sritis), įgyvendinimas;
- (19) nors 2019 m. ir 2020 m. pradžioje Belgijoje pasiektas rekordinis užimtumo lygis, COVID-19 krizė užimtumo augimą staiga sustabdė. Pagal dabartines Belgijos gyventojų pajamų rėmimo schemas, kaip antai laikino darbuotojų nedarbo ir savarankiškai dirbančių asmenų laikinų teisių sistemą, dėl sutrumpinto darbo laiko prarastos pajamos yra iš dalies kompensuojamos. Šiai sutrumpinto darbo laiko tvarkai tenka esminis vaidmuo švelninant sumažinto gamybos našumo poveikį užimtumo lygiui. Vis dėlto nedarbas 2020 m. augs iki 7 %, o 2021 m. šiek tiek sumažės iki 6,6 %. Siekiant išvengti struktūrinio nedarbo augimo, prireiks papildomų pastangų dabartinės aktyvios darbo rinkos politikos veiksmingumui didinti, mat jis išlieka menkas, kaip matyti iš didelio skaičiaus bedarbių, dalyvaujančių aktyviose darbo rinkos priemonėse, ir kartu nedidelio įdarbintų bedarbių skaičiaus. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti visapusiško požiūrio taikymui labiausiai nuo darbo rinkos atskirtiems gyventojams, tikėtina, labiausiai nukentėjusiems nuo neigiamų socialinių ir ekonominių krizės pasekmių. Visų pirma minėtinos tokios pažeidžiamos grupės kaip žemos kvalifikacijos asmenys, migrantai ir neįgalieji. Be to, darbo jėgos mokesčių pleištas išlieka vidutiniškai didelis visose darbo užmokesčio kategorijose, išskyrus labai mažai uždirbančius samdomuosius darbuotojus (50 % vidutinio darbo užmokesčio). Tai svarbus santykinai dideles darbo sąnaudas lemiantis veiksnys, galintis neigiamai paveikti darbo jėgos paklausą, visų pirma kalbant apie mažo našumo darbo vietas;
- (20) turėtų būti skatinamas darbuotojų judumas link sektorių, kuriuose juntamas didelis darbuotojų trūkumas, įskaitant sveikatos ir informacinių ir ryšių technologijų (IRT) sektorius, technines ir specializuotas profesijas. Tam bus svarbu perkvalifikuoti darbuotojus ir tobulinti jų įgūdžius, taip pat, be kita ko, pasinaudojant sutrumpintų darbo valandų teikiamomis galimybėmis, didinti švietimo ir mokymo programose dalyvaujančių suaugusiųjų skaičių. Baiminamasi, kad dabartinės mokymo paskatų programos nepasiekia tų, kuriems jos duotų didžiausią naudą, pavyzdžiui, žemos kvalifikacijos, vyresnio amžiaus darbuotojų ir migrantų kilmės asmenų. Didžiausia kliūtis – prastos kalbų žinios, ypač dvikalbiame Briuselyje. Bendruomenės imasi veiksmų dalyvavimui gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos studijose didinti, tačiau esama galimybių parengti išsamesnes strategijas, patenkinsiančias būsimus darbo rinkos poreikius. Bendras skaitmeninių įgūdžių lygis

yra geras, tačiau toliau negerėja. Jaunuolių, ypač turinčių žemą išsilavinimą, skaitmeniniai įgūdžiai prastesni už ES vidurkį ir pastaraisiais metais blogėjo. Kad būtų užtikrinta prieiga prie nuotolinio mokymosi, visus studentus būtina aprūpinti tinkama įranga ir interneto prieiga, be to, užtikrinti reikiamą mokytojų parengimą ir mentorystės schemas. Tai būtina ir siekiant užtikrinti, kad dabartinė nelygybė švietimo sistemoje per krizę nedidėtų;

- (21) kad paremtų ekonomiką dabartinėmis COVID-19 protrūkio sąlygomis, Belgija priėmė nemažai schemų, kuriomis remiamas įmonių likvidumas, įskaitant paskoloms taikomą valstybės garantijų schemą ir keletą regioninių schemų, apie kurias pranešta pagal laikinąją valstybės pagalbos priemonių sistemą. Siekiant užtikrinti, kad įmonės, ypač mažosios ir vidutinės įmonės ir savarankiškai dirbantys asmenys, pasinaudotų šiomis schemomis, kad apsisaugotų ir galėtų sparčiau atsigaivinti, svarbus veiksmingas ir produktyvus tokių schemų įgyvendinimas, taip pat ir tais atvejais, kai jas įgyvendina tarpininkai. Rengiant ir įgyvendinant šias priemones, reikia atsižvelgti į bankų sektoriaus, be kita ko, tarpininkų, atsparumą;
- (22) nepaisant vyriausybės pastangų, įmonėms tenkanti administracinė našta per metus siekia apie 7 mlrd. EUR (1,6 % BVP) ir didžioji šios sumos dalis yra susijusi su mokesčių prievolių ir darbo teisės reikalavimų vykdymu. Mokesčių sistema dėl įvairių mokesčių išlaidų yra sudėtinga. Sudėtingas yra ir įmonių, visų pirma turinčių tvarkyti skirtingas regionines sistemas, darbo užmokesčio administravimas. Valdžios institucijos vis labiau vėluoja mokėti įmonėms, tuo prisidedamos prie jų žlugimo ir verslo aplinkos prastėjimo. Labai vėluojama išduoti statybos leidimus, pajungti elektrą ir vandenį. Turto perdavimo procesas šalyje yra vienas iš lėčiausių ir brangiausių Europos Sąjungoje. Patekimo į rinką reikalavimai, taikomi amatininkams ir (arba) statybos paslaugų įmonėms, regionuose labai skiriasi. Mažmenininkų veiklos aplinką varžo taisyklės, taikomos parduotuvių darbo valandoms, pardavimų skatinimui, nuolaidoms ir nereceptinių vaistų platinimo kanalams. 5G diegimą stabdo, be kita ko, kiekviename regione skirtingos griežtos spinduliuotės ribos (ypač Briuselyje), dideli antenų mokesčiai Briuselyje ir ilgai trunkantis leidimų antenų įrengimui išdavimas. Kalbant apie nemokumą, mažosioms ir vidutinėms įmonėms netaikoma jokia speciali supaprastinta neteisminio susitarimo procedūra, o nemokumo procedūras gali pradėti tik skolininkai. Nepaisant laipsniškų patobulinimų, teisingumo sistemai sunkumų vis dar kelia nepakankamas skaitmeninimas ir išteklių trūkumas. Ilgai trunkančios administracinio teisingumo procedūros lemia smarkų viešųjų pirkimų ir statybos leidimų bylų vėlavimą. Pagrindinėms rinkos priežiūros, konkurencijos ir geležinkelių transporto užtikrinimo institucijoms trūksta darbuotojų užduotims vykdyti;
- (23) siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, bus svarbu paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas, be kita ko, imantis atitinkamų reformų. Kaip nurodyta Belgijos 2021–2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (NEKSVP), šaliai būtinos didelės investicijos darniojo transporto srityje, ypač kamščių ir elektromobilumo problemoms spręsti. Prieš krizę Belgijos regionai paskelbė pagrindinius daugiamečius transporto infrastruktūros planus. Didelės sumos investuojamos į priemiesčių geležinkelio maršrutus aplink Briuselį, signalinę įrangą, uostus ir tarpvalstybines geležinkelių jungtis. NEKSVP taip pat nustatyti svarbūs investicijų poreikiai tokiose srityse kaip lanksti energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių, energetikos tinklų jungtys, pažangieji tinklai, energijos kaupimas ir vartojimo efektyvumas, kad būtų pasiekti Europos energetikos tikslai ir įvykdytas Belgijos įsipareigojimas iki 2025 m. visiškai atsisakyti branduolinės energijos ir renovuoti 80 % pastatų, pastatytų iki energijos

normų nustatymo. Nors privačiojo sektoriaus moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra yra santykinai labai intensyvūs, viešojo sektoriaus MTTP intensyvumas išlieka šiek tiek mažesnis nei daugumos valstybių narių, o ekonominė plėtra yra panašaus lygio. Belgija rizikuoja atsilikti nuo 5G diegimo tvarkaraščio, nes šalis neplanuoja per Sąjungos teisės aktuose nustatytus terminus paskirti pradinių 5G juostų. 2020 m. kovo mėn. Belgijos valdžios institucijos pradėjo viešas konsultacijas dėl laikino sprendimo, t. y. laikinų nacionalinių licencijų, skirtų 200 MHz turimam spektrui 3,6–3,8 GHz juostoje. Belgijai reaguoti į kai kuriuos dėl perėjimo prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos kylančius iššūkius, visų pirma šalies ataskaitos D priede nurodytose teritorijose, galėtų padėti 2021–2027 m. Teisingos pertvarkos fondo programavimas. Tai suteiktų Belgijai galimybę kuo geriau pasinaudoti tuo fondu;

- (24) nors šiose rekomendacijose dėmesys sutelktas į pandemijos socioekonominio poveikio švelninimą ir palankesnių sąlygų ekonomikai atsigaivinti sudarymą, 2019 m. liepos 9 d. Tarybos priimtose 2019 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose taip pat aptartos reformos, būtinos siekiant reaguoti į vidutinio laikotarpio ir ilgalaikius struktūrinius iššūkius. Tos rekomendacijos tebėra aktualios, o jų įgyvendinimas bus toliau stebimas per visą kitų metų Europos semestro metinį ciklą. Taip pat bus stebimas ir rekomendacijų dėl ekonominės politikos, susijusios su investicijomis, įgyvendinimas. Į pastarąsias rekomendacijas turėtų būti atsižvelgta strateginio sanglaudos politikos finansavimo po 2020 m. programavimo procese, be kita ko, rengiant dabartinės krizės poveikio švelninimo priemones ir išėjimo iš jos strategijas;
- (25) Europos semestras yra nuolatinio Sąjungos ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema, galinti prisidėti prie tvarios ekonomikos. 2020 m. nacionalinėse reformų programose valstybės narės įvertino pažangą, padarytą įgyvendinant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT). Užtikrindama, kad būtų visapusiškai įgyvendintos toliau pateiktos rekomendacijos, Belgija prisidės prie pažangos, daromos siekiant DVT, ir bendrų pastangų užtikrinti konkurencingą tvarumą Sąjungoje;
- (26) siekiant greitai atsigaivinti nuo ekonominio COVID-19 poveikio, labai svarbu glaudžiai koordinuoti ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomiką. Belgija, kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdama į Euro grupės politines gaires, turėtų užtikrinti, kad jos politika ir toliau atitiktų rekomendacijas euro zonai ir būtų koordinuojama su kitų euro zonos valstybių narių politika;
- (27) per 2020 m. Europos semestrą Komisija atliko išsamią Belgijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2020 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2020 m. stabilumo programą ir 2020 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Belgija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Belgijos politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (28) atsižvelgdama į tą vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2020 m. stabilumo programą, o jos nuomonė⁸ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

⁸ Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Belgijai 2020 ir 2021 m. imtis šių veiksmų:

1. Laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Didinti bendrą sveikatos priežiūros sistemos atsparumą ir užtikrinti aprūpinimą ypatingos svarbos medicinos reikmenimis.
2. Švelninti krizės poveikį užimtumui ir visuomenei, visų pirma skatinant veiksmingų aktyvių darbo rinkos priemonių taikymą ir įgūdžių tobulinimą.
3. Užtikrinti veiksmingą likvidumo priemonių įgyvendinimą, siekiant padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir savarankiškai dirbantiems asmenims, taip pat pagerinti verslo aplinką. Siekiant paremti ekonomikos atsigavimą, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas. Investicijas sutelkti į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į darniojo transporto infrastruktūrą, švarią ir efektyvią energijos gamybą ir vartojimą, skaitmeninę infrastruktūrą, kaip antai 5G ir gigabitinius tinklus, ir mokslinius tyrimus bei inovacijas.

Priimta Briuselyje,

*Tarybos vardu
Pirmininkas*